

8527.

1770,7

DISSERTATIO POSTERIOR

AD SAXON. DECISION. XI.
DE ANNO 1746.

Q V A M

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

C O N S E N S V

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO
INSTITVTT. ANTECESS. P. O. RELL.

IN AVDITORIO ICTORVM

D. XI. OCTOBR. A. C. CICICCLXX.

P V B L I C E T V E B I T V R

CHRISTIANVS FRIDERICVS AVENMVLLER

M I S E N . M I S N .

L I P S I A E

E X O F F I C I N A L A N G E N H E M I A

22

DISSERTATIO TOTTERIOR
AD SAXON DECISION. XL
DE ANNO 1746.

ILLUSTRIES TOTORUM ORDINIS

CONVENTU

PRAESIDIS

D. HENR. GODFREDO BAUDRO

INSTYTUTI ANTICRIUS TOTORUM

IN AVANTIORIO TOTORUM

EX TOTORI V. C. GEDOCXX

PAELOIC TUTORIA

CHRISTIANVS IRMINGERVS AVANTIAFER

MISCE MISC

LIPSIENSIS

EX OFFICINA LAMMENHEIMI

VI

DISSERTATIO POSTERIOR
DE LEGATIS ABSQVE TESTIVM
SOLENNITATE RELICTIS
AD DECISION. SAXON. XI. D. A. 1746.

§. I.

Nuperimme, Raemischio respondente, veram Connexio cum
l. fin. C. d. Fidec. sententiam exploratus, priore,
mihi aditum parabam, ad commentatio-
nem super hac lege patria, quam nunc ante
oculos habeo. Quod nemini mirum videbitur, siqui-
dem nouimus, ad legis nouae interpretationem simul
pertinere ius antiquum, in quo vel augendo, vel enucle-
ando, vel mutando, vel denique abrogando illa occu-
patur. Nostramque cum illa l. fin. arclissimo vinculo
con-

contineri, utramque in eodem iuris articulo versari, nemmo, qui eas perlegerit, ibit inficias.

§. II.

Contenta Decisionis expoununtur.

Tribus paribus lex nostra absolvitur. Primo Serenissimus Legislator, in eius, cui quid ex hereditate, praesente herede, relictum est, libero arbitrio collocat, probare veritatem per duos testes, qui adstuerint, et voluntatem defuncti ex eius ore cognouerint, an totam rem heredis religioni, delato iure iurando committere malit. Deinde, electa, quae in iurisiurandi delatione consistit, probatione, heredem aut soluere, aut iurare iubet, nulla, referendi iurisiurandi, aut conscientiam per probationem defendendi, data venia. Denique eiusmodi legato tantopere faciet, eique tantam vim tribuit, ut, nisi coram quinque testibus contraria testator sententiam declaraverit, illud perdurare velit.

§. III.

Ad fideicommissu etiam vniuersalia pertinet.

Si mens fuisset Legislatori, ius plane nouum condere, non putarem, ad fideicomissa vniuersalia hanc legem trahi potuisse. Siquidem ex vsu loquendi, ut opinor, satis cuique perspectum est, dictio *Nemtznisse* intelligi de singularibus rebus, vel quantitatibus determinatis, in testamento codicilliisque per legatum vel fideicommissum relictis, vniuersalem contra successione ex fideicomissio vniuersali devolutam frequentius appellatione *Erbshaft* insigniri solere. Verum, ut certissimum est, non aequo curate nostros, atque Latinos,

+ + + V

nos, inter partem hereditatis quotam, et quantam, distingue, neque ysum, neque ipsam etymologiam omnino resistere duco, quominus fideicommissum vniuersale, quo tota hereditas desertur, vocabulo *Vermächtniss* notare liceat. Quippe hoc, et illud (*Erbshaft*) praeter differentiam in vniuersali et particulari positam, hanc etiam intercedere arbitror, vt ratio habeatur, proxime, an, altero mediante, aliquid ad nos perueniat, id est, vt *vererben* de herede primo, *vermachen* vero de eo dicatur, qui ex heredis restitutione testatori succedit.

§. IV.

Id sane expeditum est, in hoc nostro loco non excludi fideicommissarium vniuersalem. Quia Legislatorum non subiit, ius antiquum abrogare, nubem potius, quae obscurabat ex opinione interpretum legem final. C. d. Fideicomm. disspellere. Nimirum existimabant, probationem per iurisurandi religionem non permisam a Iustiniano, sed praeceptam, adeoque, qui legatum vel fideicommissum, sine testium solennitate sibi relictum, ex fide heredi habita sustinendum, petere, et iusurandum super petitione reo non deferre, ratum habuerit, a limine iudicii repellendum esse. Quam dum sententiam tota *I. fin.* mirifice commendat, non miror, quod permultis placuerit. Hoc certum est, stricto iuri, quam aequitati, magis respondere. Hinc aequae minus mirari debemus, quod contrarium iustum statuere, et in legatarii arbitrium ponere, heredis, an duorum testium conscientiae rem committere malit, nostro Legislatori placuerit.

*Ratio nostrae
legis exponi-
tur.*

A 3

§. V.

*De testimoniis
qualitate.*

Neque tamen omnes ad dicendum hocce testimoniū admittit. Solos eos, qui testatorem legati, vel fideicommissi praestationem heredi mandantem audiuerint, nominat. Igitur nihil efficiunt, qui qualemcumque suam ex aliorum, quanquam eorum, qui actui legandi adfuerint, relatione notitiam hauserint. Quippe, qui testi factum narrat, dum iurisiurandi legitimi religione veritatem suae narrationis non evincit, fidem facere nullam potest. Vbi vero testes legati confessio-
nem ab ipso herede factam affirmant, an hoc aequē minus efficere debeat, rectius dubitatur. Modo talis sit confessio, quae obligationem inducat. Quod in Priore Dissertat. huius argumenti §. 8 seqq. mihi videor demonstrasse. Si res secundum naturam probationis iudicari pateretur, quis dubitaret, eiusmodi testimonii habendam esse rationem l. 26. §. 2. D. Depōs. id. l. 15. C. d. Fid. Instrumentor. l. 58. §. fin. D. d. Aedit. Edīt. Lex nostra verbis, durch zwey Zeugen, so dabty zugēgen gewesen, hanc probationem excludere videtur.

§. VI.

*Idem argu-
mentum.*

Mihi tamen persuadere non possum, vt, hanc fuisse Serenissimi Legislatoris sententiam, existūmem. Probat quippe eorum opinionem, qui putabant, legati praeſente herede relicti probationem per iuriurandum heredi delatum permisſam a Iustiniano, non eo animo constitutam esse, vt alia probandi media illicita habe-
rentur. Et quoniam de probatione, quae testibus ab-
sol-

* * *

solutur, in primis frequens controuersia offerebatur, hanc iustum statuit. Inde non singularem huic negotio statuere, sed communem probationis naturam restituere, voluisse, meo quidem iudicio censendus est. Testium vero in actu testandi praesentium hanc potissimum ob causam fieri puto mentionem, quoniam hi soli plenam probationem, qualis continetur in iurisiurandi delatione, efficere valent. Habes igitur causas, ob quas existimo, testes eiusmodi, quales in antecedente §pho adduxi, id operari, ut a iudice iubendus sit heres, praestare legatum, aut, illud non adesse, purgatorio iureiurando praestito demonstrare.

§. VII.

Nec magis exulare credo probationem per documenta. Ponamus, litteris legatarium priuatim ad heredem missis ab hoc legatum petere, hunc per epistolam respondere, et mandatum, eius rei causa a testatore sibi factum, fateri, dationem ipsam, variis vsum excusationibus, negare. Modo ex confessione heredis de obligatione conster, eius recognititonem recte postulari, et a iurisiurandi delatione abstineri, nequaquam dubito, et iniquum duco, sine legis necessitate legatarium, eiusmodi probandi mediis instructum, ut pro auertenda malitia suspicione iuret, adigere.

*Nec omnino
cessat per do-
cumenta pro-
batio.*

§. VIII.

Quod in priore huius opusculi parte §pho fin. de facultate, fidei heredis committendi per epistolam *l. fin.* *Non excludi-*
tur legatum
per epistolam
C. d.

*ad heredem
conditum.*

C. d. *Fideicomm.* tacite concessa monui, hac nostra lege mutatum non esse, facile omnes perspicient. Aut enim permisit probationem per testes, contra ius commune, aut hoc ius antea in obscuro quasi loco reconditum restituit, de modo probandi agere voluit, non circa legati constitutionem quicquam innouare. Nec verba *in Gegenwart des Erben* id efficere debent, ut contrariam sententiam amplectamur. Posuit legatum, verbis a testatore ad heredem directis relictum, id vero significare noluit, legatum priuilegiato modo non posse, nisi coram herede, viua voce, relinqui. Et quae praeterea de probatione legati in testamento solenni relicti per iurisiurandi delationem iure ciuili non prohibita dixi, aequem minus hac decisione immutata sunt, vt potius, quia legislator satis declarauit, se liberum esse velle legatarii in probanda sua petitione arbitrium, nostrae sententiae nuperrime defensae ex hac lege nouum robur accedat.

§. IX.

*Cur nulla sit
referendi et
conscientiam
probatione
defendendi
potestas.*

Dum Serenissimus Legislator referendi iurisiurandi, et conscientiam probatione defendendi, ius esse nullum penes heredem voluit, id partim obsequii causa, quod paratissimum testatori ab herede debetur, litisque abbreviandae causa, partimque, et in primis propterea sapientissime constitutum esse, iudico, quod nec relatio, nec vlla alia probatio talem iudici fidem facere potest, quam ius iuriandum heredis. Etenim ponamus, ipsum legatarium adfuisse, quo tempore legati mentionem testator fecerit, nec defuisse alios. Nequaquam consequitur, nihil legatum esse, quamvis neque legatarius, neque

que reliqui illud audierint. Et quid impedit, si alio tempore, praesente praeter heredem nemine, huic legandi animum testator aperuit. Igitur, quoniam neque in tempore, neque in modo, quequam est positum, oculis cerni potest, suac negationis fidem heredem, nisi iurendo, facere non posse.

§. X.

Ex quo consequitur, hanc legis prohibitionem ad *Huius dispositio-*
nonis restri-
ctio.

legatum, in solenni testamento codicilloue relictum, non pertinere, si super hoc iuriurandum, quod vidimus fieri posse, legatarius heredi deferat. Partim, quia leges singulares, qualis nostra est, ad res diueras produci non patiuntur; partim, quia tabularum productione heres negationem probare valet, adeoque insignis dissimilitudo causarum subest. Et quanquam plures codicilli, quatenus sibi non aduersantur, simul persistunt, sufficit, iudicis arbitrium super vi probationis, ad conscientiae defensionem susceptae, saluum esse. Caeterum relatione iuriurandi nec tum heres vti valebit, nisi legatarius, scriptum testamentum codicillumue se legisse, vel, se praesentem defuncti voluntatem percepisse, fateatur, adeoque communem eius rei cum herede notitiam nactus fuerit.

§. XI.

Vltima pars nostrae decisionis difficultate quadam premi videtur. Dum enim quaeque mortis causa dispositio, in rebus singularibus, an vniuersitate, versetur,

Vltima
Pars legis ex-
ponitur.

B

nihil

nihil operatur, nisi de vera testatoris voluntate pateat, dum porro scimus, non solum posteriore contraria voluntate, sed factis etiam eandem indicantibus, cancellatione, quod exemplo sit, incisione, sigillorum annulione eam tolli posse, dum nouimus, eandem, non maiorem, esse tacitum, quam expressi, dum praeterea legimus, eodem modo quicquam dissolui, quo colligatum fit, dum scimus denique, proniora esse iura ad liberandum, quam ad obligandum, in primisque ad liberandum heredem, videtur, non solum offendere debere, quod in l. 27. C. d. *Testam.* legimus, ex accidente demum decennii lapsu testamentum, coram tribus testibus reuocatum, exspirare, sed mirum etiam videri quodammodo, quod nostra lege docemur, legatum coram herede factum, et si citra villam testium solennitatem subsistat, non, nisi praesentibus quinque testibus, posse reuocari.

§. XII.

*Et eius ratio
explanatur.*

Sed haec omnia quanquam ita sunt, non minus de hac parte Decisionis nostrae persuasum habeo, eam prudentissimo consilio exarata esse, et cum praeceptis iuris communis amice conspirare. Nimurum, quas adduxi, aduersari vias, iuris regulae ad contractus, non ad ultimas voluntates, pertinent. Et in his verum est, interpretationem heredi in primis patrocinari, quoque videlicet de vera testatoris voluntate nondum omnino liquet. Quod naturae egregie conuenit, dum testator, se nemini magis, quam heredi, fatere, ipsa institutione abunde declarauit. Vbi vero constat, legasse testatorem, adeoque hereditatem deminuere singulare

lari quadam donatione voluisse, ipse testatoris fauor imperat, hanc eius voluntatem custodire, neque de ea prius, quam de vera, id est feria, praecogitata, et libera poenitentia constat, recedere. Et quoniam in legato, quod, absque legitima solennitate, in sola heredis fiducia collocatur, non inique subueremur, ne, sui causa, variis machinationibus contrarium testatori persuadere, heres studeat, testator contra eius precibus invitus concedat, iustissimam, et soli testatoris fauori innixam, censeo constitutionem, quae legati nostri renocationi, nisi coram quinque testibus facta sit, efficaciam negat. Hoc praeterea per se patet, nostram Decisionem de priuata legati coram herede reliqui agere sublatione, adeoque facultatem testatori saluam esse, testamento, codicilloue, iudiciali eiusmodi legatum admendi.

T A N T V M .

9183

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
698
699
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
798
799
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
898
899
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
998
999
999
1000

МУТИАТ

VD18

ULB Halle
007 208 200

3

B.I.G.

1537.

1770,7.

DISSERTATIO POSTERIOR
AD SAXON. DECISION. XI.
DE ANNO 1746.

Q V A M

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS

CONSENSV

P R A E S I D E

D. HENR. GODOFREDO BAVERO
INSTITVT. ANTECESS. P. O. RELL.

IN AUDITORIO ICTORVM

D. XI. OCTOBR. A. C. CICICCLXX.

P V B L I C E T V E B I T V R

CHRISTIANVS FRIDERICVS AVENMULLER

M I S E N . M I S N .

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA